

Diplomová práce

Student : Kristýna LUDVÍKOVÁ

Obor : ČJ - HV

Téma : Svatá všetečnost Štěpána Františka Náchodského

Vedoucí diplomové práce : Mgr. Tomáš Havelka

Posudek vedoucího diplomové práce :

V postilové produkci pobělohorské literatury je postila *Sancta curiositas* Františka Štěpána Náchodského výjimečná. Jde o nejkurióznější dílo takového typu, řada pasáží se výrazně odklání od katechetického a obecně dokonce i náboženského tónu. Obsahuje řadu subsystémových žánrových plánů, jako jsou dialogy, traktáty, historické exkurzy, verše apod. Je s podivem, jak málo badatelů se doposud Náchodskému věnovalo. Zkoumat postilu je práce složitá, jejíž úspěch záleží na vhodném užití metody (doposud se podobné práci věnovalo jen velmi málo badatelů). Kristýna Ludvíková se pokusila podívat se na Náchodského prostřednictvím několika metodologických pomůcek: prvou bylo sledování naplnění rétorických funkcí *movere*, *docere* a *delectare*, druhou bylo srovnání řešení vybraných témat za pomoci shodných pasáží zpracovaných několika soudobými kazateli (Štajer, Veselý, Bilovský, Kelský, Barner). Oboje je postup dle mého mínění adekvátní a přínosný. Zvláště přínosné mohlo být použít taková kritéria na různé plány Náchodského tvorby, užít je jako klíč k rozpoznání způsobu práce kompoziční i persvazivní.

Práce přinesla na jedné straně objevené a doposud nedostatečně využitě pohledy (zejména otázku přítomnosti osobní zainteresovanosti autora na svém díle v podobě intencionálních autobiografických poznámek, volby metafor, naplnění syžetů apod.), autorka také rozpoznala řadu specifíků Náchodského tvorby, logicky jí do práce zapadla i nutnost sledovat zdroje a postupy kazatelovy práce (závislost na katechismech, rétorických pravidlech, využívání kazatelských pomůcek apod.).

Práce však řeší nadnesené problémy jen částečně: metodologické pomůcky, které měly pomoci při vhledu do celé koncepce postily, byly užity jen v partikulárních oblastech, například třídění *movere*, *docere* a *delectare* nevyužilo všechny možnosti, které poskytovalo (nejde jen o hledání použitých motivů, ale i o způsob výstavby textu, o řazení argumentů, o persvazivní prostředky). Často je příčinou partikulárnosti práce využití jen skromného materiálu (ten se omezuje v podstatě na několik kázání). Autorka například konstatuje, že: „Velká formální podobnost [...] kázání [...] i jejich propojenost a přesná tematická návaznost tvoří jeden celek,“ (s. 28), dál však bohužel tuto koncepční jednotnost nezkoumá. Větší vhled jsem očekával také při zkoumání tzv. „Duchovních kapitol“, které představují literárně nejzajímavější pasáže postily. Je také škoda, že se v práci neprojevila píle, kterou diplomantka projevila při hledání v archivech a knihovnách (bez příslušných odkazů a citací působí některé pasáže jako kompilát, jímž ovšem nejsou...). Práce má v sobě sice velký potenciál, ten ale zůstal bohužel mnohdy nevyužit.

Diplomovou práci K. Ludvíkové jednoznačně doporučuji k obhajobě, při zvážení všech kladů, výhledů i negativ doporučuji hodnocení velmi dobře, bude ale žádoucí, aby diplomantka dořešila nadnesené připomínky i ústně při obhajobě.

V dne 4. 1. 2008